

اعجوبهٔ رنجیده

رویکردی در تفاهم و تعامل با نخبگان بی‌قرار

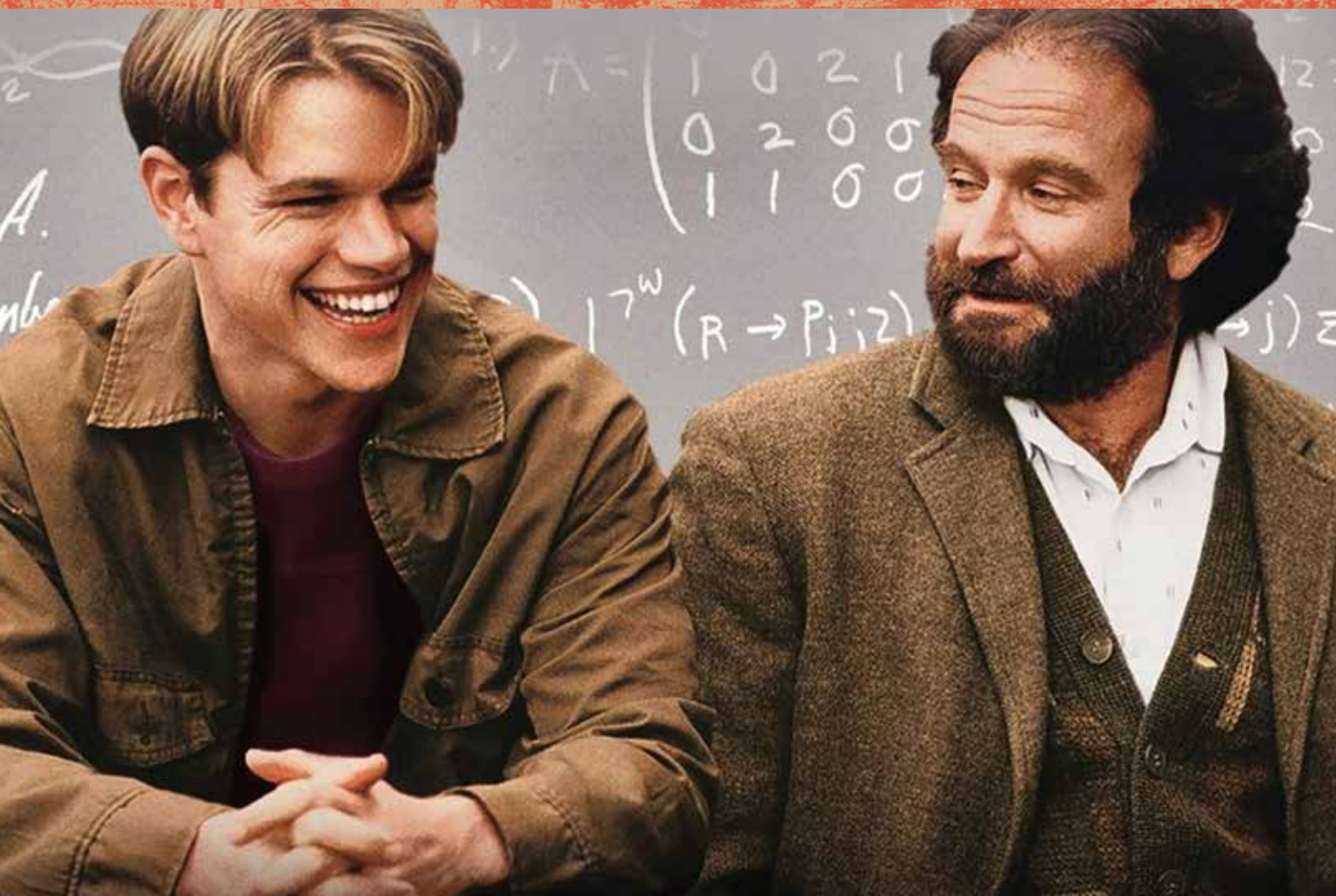
دکتر احسان یارمحمدی

پژوهشگر سینما

سجایای پنهان در این گروه از انسان‌ها پی برد، نزدیک به صفر است. اما واقعیت این است که هر انسانی به سبب انسان بودن همان‌گونه که مستعد صفات نامطلوب است، می‌تواند سرشار از صفات کریمه نیز باشد. به همین دلیل قصد داریم در این مقاله نگاهی موجز و مفید به فیلم «ویل هانتینگ نابغه»^۱ به کارگردانی **گاس فن سنت**^۲ و محصول سال ۱۹۹۷ بیندازیم.

ویل هانتینگ نابغه فیلمی تحسین شده است که در جشنواره‌های معتبر سینمایی جهان نامزد و برندهٔ جایزه‌های متعددی شده است. این فیلم روایتگر شرح حال نابغه‌ای ۲۰ ساله به نام ویل هانتینگ است که به صورت خودآموز به همه‌چیزدانی نادر تبدیل شده است. او با ظاهری نامرتب، لباس‌هایی ژولیده و رفتاری تهاجمی، به‌عنوان سرایدار در «دانشگاه ام‌آی‌تی» مشغول کار است. ویل بیست ساله تک و تنها

به احتمال زیاد برای شما هم رخ داده است که در زندگی روزانه با فرد یا افرادی برخورد کنید که دارای روحیهٔ پرخاشگری، انزواطلبی، اجتماع‌گریزی، اجتماع‌ستیزی و ... باشند. معمولاً در نگاه نخست در مواجهه با این دسته از افراد، پنداری نامطلوب و نامناسب در ذهن و فکر تداعی می‌شود. عده‌ای نیز پا را فراتر می‌گذارند و به علت ترس از رویارویی یا معاشرت با این‌گونه از اشخاص، فاصلهٔ حداکثری را ایجاد و رعایت می‌کنند. اما شده است که تا به حال به این موضوع فکر کنید که چرا این افراد چنین رفتار می‌کنند؟ آیا به راه‌حل و راهکاری برای به تعادل رساندن کنش و واکنش این افراد رفتاری اندیشیده‌اید؟ آیا ممکن است که بین این عصیانگران بی‌پروا، ویژگی یگانه یا استعداد بی‌بدیلی وجود داشته باشد؟ پاسخ روشن است! احتمال اینکه در نگاه‌های نخست بتوان به تشخیص

این فیلم پندی بزرگ برای تمامی آموزشگران، معلمان، استادان، مدیران و ... مدرسه‌ها و دانشگاه‌ها به همراه دارد و بیان می‌کند که هر یک از آنان مسئولیتی سنگین در برابر استعدادهایی دارند که بنا بر دلایل متنوع به جامعه‌گریزانی منزوی یا جامعه‌ستیزانی خشن تبدیل شده‌اند

در خانه‌ای نه‌چندان مناسب زندگی می‌کند و اوقات فراغت خود را با تعدادی از دوستان همسالش سپری می‌کند. او از روی اتفاق مسئله سخت و غیرقابل حلی را که استاد برنده مدال فیلدز دانشگاه، **جرالد لمبو** در کلاس ریاضیات پیشرفته مطرح کرده است، حل می‌کند و مورد توجه این استاد خوش نام و نشان قرار می‌گیرد.

استاد لمبو که متوجه یاغیگری‌های ویل هانتینگ می‌شود، او را به روان‌شناسان متعددی معرفی می‌کند تا به ویل برای بازگشت به زندگی عادی کمک کنند. اما ویل هانتینگ تمامی آن‌ها را دست به سر می‌کند. لمبو آخرین تیر کمان خود را که مراجعه به دوست دیرینه‌اش، **دکتر شون مگواثر**^۲ است را می‌کند تا شاید دکتر مگواثر با اتخاذ تدابیر لازم و ضروری چاره کار را پیدا کند. اما ویل که در لاک دفاعی به سر می‌برد، دکتر مگواثر روان‌شناس را نیز با چالش مواجه می‌کند. اما سرانجام این روان‌شناس زنده به درون ویل هانتینگ نفوذ می‌کند و پرده از رنجی که او می‌برد، برمی‌دارد.

از سوی دیگر استاد لمبو دست و پا می‌زند که از ویل هانتینگ نابغه‌ای بی‌همتا در ساحت ریاضیات بسازد. اما بعد از مدتی از یک طرف متوجه می‌شود که استعداد و توانمندی‌های ریاضی ویل هانتینگ از خود وی نیز بالاتر است و از طرف دیگر، ذهن پرنوسان هانتینگ و کشمکش‌های روانی او باعث می‌شود، فرصت‌هایی که از جانب لمبو برای رشد تحصیلی و شغلی او می‌شود، یکی‌یکی بر باد بروند و ویل هانتینگ بدون تعالی و در حالت دفاعی خود روزها را سپری کند. اینجاست که دکتر مگواثر روان‌شناس به عنوانی همراهی به معنای واقعی کلمه، راهنما و راهگشای ویل می‌شود.

دکتر مگواثر متوجه می‌شود که هانتینگ با دختری که دانشجوی تحصیلات تکمیلی است آشنا شده و بین آن‌ها علاقه‌ای به منظور ازدواج هویدا شده است. اما روحیه سازش‌ناپذیر ویل هانتینگ باعث جلوگیری از وقوع این ازدواج شده و در این بین او و دختر مورد علاقه‌اش دچار لطمه‌ها و آسیب‌های فراوان شده‌اند. دکتر مگواثر با مهارت تمام و زبده‌گی بی‌مانند به گونه‌ای با او رفتار می‌کند که ویل هانتینگ از سبک تقابل خود خارج می‌شود و از یک سو پیشنهاد شغلی و همراهی با استاد لمبو را می‌پذیرد و از سوی دیگر به منظور ازدواج با دختر محبوبش برای دلجویی به سراغ وی می‌رود. فیلم ویل هانتینگ نابغه آینده‌ای تمام‌نما برای انسان‌هایی است که حفظ کرامت، عزت و شخصیت انسان‌ها و نیز تبلور استعدادهای شایسته آن‌ها دغدغه اصلی‌شان است. فیلم‌نامه این فیلم را **مت دیمن**^۳ که بازیگر نقش ویل هانتینگ است و **بن آفلک**^۴ که نقش **چاک سولیوان**^۵، یکی از دوست‌های صمیمی ویل هانتینگ را بازی می‌کند، نوشته و پرداخته است. فیلم‌نامه به صورتی تنظیم و تدوین شده که فضای فیلم در محیط آموزشی و پرورشی، مانند دانشگاه رقم می‌خورد. در این فیلم نقش افراد دانشگاهی مانند استاد لمبو و دکتر مگواثر در راهنمایی ویل هانتینگ برای رسیدن به فرجامی دل‌پسند چشم‌نوازی می‌کند. اینکه چرا نویسندگان فیلم‌نامه برای رسیدن به تعادل شخصیت و زندگی ویل هانتینگ دست روی محیط دانشگاهی و استادان آن گذاشته‌اند، مهر تأییدی بر این نکته می‌زند که نقش آموزشگران و استادان فن در صعود و سقوط جایگاه انسان‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. چرا که ویل هانتینگ مستعد و نابغه در زندگی روزمره خود، فردی پرخاشگر و بی‌پرواست که توسط دو استاد نیکو فکر و بالنده به سرانجامی سرشار از امید و کامیابی رهنمون می‌شود.

این فیلم پندی بزرگ را برای تمامی آموزشگران، معلمان، استادان، مدیران و ... مدرسه‌ها و دانشگاه‌ها به همراه دارد و بیان می‌کند که هر یک از آنان دارای مسئولیتی سنگین در برابر استعدادهایی هستند که بنا بر دلایل متنوع به جامعه‌گریزانی منزوی یا جامعه‌ستیزانی خشن تبدیل شده‌اند. این فیلم تلنگری به نقد پرورش در هر نظام آموزشی است. زیرا رسالت برجسته هر نظام آموزشی تنها به حوزه یاددهی و یادگیری محصور نمی‌شود. بلکه پرورش جسم و ذهن افراد و به ویژه روان آن‌هاست که در سرنوشت نهایی‌شان تأثیر دارد و نقشی با وزن بالا را ایفا می‌کند.

در پایان به شما خوانندگان ارجمند پیشنهاد می‌کنم این فیلم را ببینید. امیدوارم با مطالعه و بررسی این مقاله و فیلم متنظر با آن در مواجهه با دانش‌آموزان و دانشجویانی که روحیات و خلقیاتی شبیه ویل هانتینگ دارند، با اتخاذ تصمیمات شایسته و راهکارهای بایسته در راستای تعالی شخصیت و استعداد آن‌ها اهتمام ورزید و به نتایجی شگفت‌انگیز دست یابید.

پی‌نوشت‌ها

1. Good Will Hunting
2. Gus Van Sant
3. Sean Maguire
4. Matt Damon
5. Ben Affleck
6. Chuckie Sullivan